

Inspektion af Juvelhuset
den 12. oktober 2010

OPFØLGNING NR. 2

Dok.nr. 12/00139-1/PK

Den 14. december 2011 afgav Folketingets Ombudsmand en opfølgingsrapport om inspektionen den 12. oktober 2010 af det psykiatriske bosted Juvelhuset. I rapporten bad ombudsmanden om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold. Ombudsmanden bad om, at Juvelhusets oplysninger mv. blev sendt gennem Herlev Kommune, for at kommunen kunne få lejlighed til at kommentere det, som Juvelhuset anførte.

I den anledning har jeg modtaget en fælles udtalelse af 28. februar 2012 med bilag fra Juvelhuset og Herlev Kommune.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 4.1. Funktionsniveau mv.

Ombudsmanden bad i den endelige rapport Juvelhuset og Herlev Kommune om nærmere oplysninger om, hvordan træningen med at lave mad ville kunne finde sted; en træning, som Juvelhuset anså for at være en væsentlig forudsætning for, at en eventuel flytning til egen bolig kan blive en succes. Ombudsmanden bad endvidere om oplysning om, hvilke bygningsmæssige forandringer det eventuelt ville føre med sig.

Forud for opfølgingsrapporten oplyste Juvelhuset, at det blev drøftet på husmøderne, om etablering af tekøkkener i boligerne var en god idé, og at der var delte meninger om dette. Ombudsmanden bad i opfølgingsrapporten om oplysning om, hvad der videre var sket på dette punkt.

Juvelhuset har indledningsvis bemærket, at alt det, der kan understøtte den psykosociale rehabiliterende indsats, vægtes højt. Juvelhuset har imidlertid samtidig anført, at nogle af beboerne ikke har/aldrig har haft et ønske om et tekøkken, og at andre af beboerne efter mange overvejelser er kommet frem til, at deres nuværende boliger er for små til at kunne rumme et tekøkken.

Jeg har noteret mig det, som Juvelhuset har anført.

Svaret kan umiddelbart forstås således, at der er et (mindre) antal beboere, som (fortsat) har ønske om et tekøkken. Hvis dette er rigtigt forstået, går jeg ud fra, at Juvelhuset og Herlev Kommune – hvis ønsket hos de pågældende viser sig at være et blivende ønske – vil overveje muligheden for at indrette tekøkkener i et mindre antal boliger. Jeg foretager mig i øvrigt ikke mere på dette punkt.

Ad 4.3. Medicin, læge, restmedicin, psykiatrisk tilsyn mv.

Ombudsmanden bad i opfølgingsrapporten om at få tilsendt et eksemplar af Juvelhusets retningslinjer for registrering af restmedicin, inden medicinen returneres til apoteket.

Det fremgår af retningslinjerne, at det, hver gang der kasseres medicin – enten ved at medicinen lægges i ”slumpebøtten” (enkelte tabletter uden indpakning) eller i returkassen (medicin i indpakning) – skal registreres, hvilken medicin (navn og styrke) og hvor meget medicin der er tale om, og hvem der er ansvarlig for, at medicinen bliver kasseret.

Jeg har noteret mig indholdet af Juvelhusets retningslinjer.

Jeg har i opfølgingsrapporten noteret mig oplysningen om, at Herlev Apotek ikke kan afse ressourcer til at medvirke til den mest sikre løsning (en afleveringsordning med kvittering for modtagelse), og jeg foretager mig ikke mere på dette punkt.

Ad 4.9. Beboerindflydelse og pårørendekontakt

Det fremgik af det materiale, som ombudsmanden modtog fra Herlev Kommune inden opfølgingsrapporten, at Social- og Sundhedsforvaltningen den 21. november 2006 blev bemyndiget til at udarbejde de nærmere retningslinjer for brugerinddragelse, og at dette skulle ske i samarbejde med de omhandlede institutioner, brugere og pårørende.

Jeg har modtaget et eksemplar af kommunens vedtægter for bruger- og pårønderåd.

Reglerne giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Jeg går ud fra, at der fortsat ikke er nedsat et brugerråd, fordi ingen af beboerne ønsker at stille op til formandsposten. Jeg går endvidere ud fra, at Juvelhuset til stadighed er opmærksom på eventuelle muligheder for at få etableret et brugerråd, og jeg foretager mig ikke mere på dette punkt.

Ad 4.10. Handleplaner

Ombudsmanden bad om at modtage en kopi af handleplanerne for de to beboere, som Herlev Kommune er handlekommune for. Ombudsmanden bad endvidere Juvelhuset om nærmere oplysninger om, hvor langt de øvrige handlekommuner var kommet med udarbejdelse af handleplaner.

Jeg har noteret mig Juvelhusets og Herlev Kommunes oplysning om, at de to beboere, som Herlev Kommune er handlekommune for, af personlige årsager ikke har ønsket deres planer fremsendt til brug for inspektionsopfølgningen.

De to andre planer, som jeg har modtaget i stedet for, giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Jeg har endvidere noteret mig Juvelhusets oplysning om, at alle Juvelhusets beboere nu er blevet tilbudt en handleplan af deres handlekommune, og at alle handlekommunerne (i alt 14 kommuner) – forudsat at den pågældende beboer giver tilladelse til det – får mulighed for at læse deres borgers udviklingsplaner.

Om den enkelte beboers mulighed for at få kendskab til sin egen handleplan, har Juvelhuset oplyst, at "[d]et [er] ikke altid, at kommunerne sender deres handleplaner til deres borgere", men at to beboere har modtaget en handleplan fra henholdsvis Gladsaxe og Værløse kommuner i 2011.

Jeg går ud fra, at beboere, som ønsker det, får mulighed for at benytte sig af deres ret til at se deres egen handleplan. Jeg går endvidere ud fra, at Juvelhuset normalt har behov for at få kendskab til de handleplaner, som handlekommunerne udfærdiger for Juvelhusets beboere – også selv om de pågældende beboere skulle ønske ikke selv at få kendskab hertil. Jeg beder Juvelhuset om at oplyse, om det anførte skal forstås således, at Juvelhuset ikke automatisk får en kopi af beboernes handleplaner i forbindelse med det almindelige samarbejde mellem handlekommune og botilbud. I givet fald beder jeg Juvelhuset om at oplyse, hvilke (beboere og) kommuner det drejer sig om.

Ad 5.2. Magtanvendelse – opfølgning mv. på magtanvendelse (underretning til mulig værge/pårørende)

Herlev Kommune har korrigeret sin tidligere meddelte oplysning om, at kommunen ikke har retningslinjer for indberetning af magtanvendelse. Og kommunen har til orientering vedlagt en opdateret udgave af disse retningslinjer (med ikrafttræden den 1. januar 2012).

Jeg har noteret mig denne korrektion af det tidligere oplyste og baggrunden herfor.

I Herlev Kommunes retningslinjer for indberetning af magtanvendelse er der henvist til servicelovens § 82 og §§ 124-136, Socialministeriets magtanvendelsesbekendtgørelse 688/2010, ministeriets vejledning nr. 8 af 15. februar 2011, og SM (C) 36-00, 26-01, 10-02, 11-04, 59-05 og 14-08.

Under afsnittet "Betydning af handlekommune/opholdskommune" er det i retningslinjerne anført følgende:

"Indberetning om magtanvendelse skal ske til opholdskommunen, det vil sige den kommune, der fører det driftsorienterede tilsyn.

Hvis opholdskommune og handlekommune ikke er den samme, skal afdelingschefen for Ældre- og Genoptræningsområdet eller Handicap- og Psykiatriområdet, sende indberetningen til borgerens handlekommune [...] som træffer afgørelse efter gældende regler [Herlev Kommunes understregning; min bemærkning]."

Jeg har i rapporten om inspektionen den 27. oktober 2011 af botilbuddet Lindegården (som er en del af bo- og aktivitetstilbuddet Minibo) rejst spørgsmål om, hvilken kommunalbestyrelse der efter servicelovens § 136 skal behandle institutionens indberetninger om magtanvendelse: Den kommune, der fører det driftsorienterede tilsyn, eller den pågældende beboers handlekommune. Jeg har i den nævnte inspektionsrapport om Lindegården bedt Lindegården om at oplyse, om det er korrekt forstået, at det på Lindegården er beboerens handlekommune, der tager stilling til, om den konkrete magtanvendelse er sket i overensstemmelse med lovgivning – og ikke Odense Kommune, som fører det driftsorienterede tilsyn.

Rapporten om Lindegården foreligger nu i en endelig udgave. Rapporten, der er afgivet den 22. juni 2012 er offentliggjort (bl.a.) på Folketingets Ombudsmands hjemmeside (www.ombudsmanden.dk).

Umiddelbart kan jeg ikke forstå det, som Herlev Kommune har anført i retningslinjerne om magtanvendelse, jf. citatet ovenfor, på anden måde end at det svarer til det, der blev oplyst under inspektionen af Lindegården.

Jeg går ud fra, at Herlev Kommune vil korrigere mig, hvis jeg har taget fejl, og jeg beder kommunen om en udtalelse om den forståelse af servicelovens § 136, som er kommet til udtryk i kommunens retningslinjer. Jeg henviser i øvrigt til det, der er anført i rapporten om Lindegården, pkt. 5.2.2.

Ad 7.2. Herlev Kommunes tilsyn

Ombudsmanden oplyste i opfølgingsrapporten, at han umiddelbart forstod aftalen med Furesø Kommune på den måde, at de to kommuner gensidigt er forpligtet til at stille en enkelt observatør til rådighed til deltagelse i de tilsynsbesøg, som den anden kommune foranstalter i forhold til sine "egne" institutioner.

Inden ombudsmanden eventuelt foretog sig mere, bad han i opfølgingsrapporten kommunen om at oplyse, om han havde forstået aftalen rigtig. Ombudsmanden bad endvidere kommunen om at oplyse, hvor mange personer der deltager i de enkelte tilsynsbesøg (og med hvilke funktioner).

Herlev Kommune har oplyst, at det "[u]d fra det foreliggende ser ud til, at ombudsmanden har forstået aftalen med Furesø Kommune korrekt".

Dette har jeg noteret mig.

Om antallet af deltagere mv. i de enkelte tilsyn har Herlev Kommune oplyst følgende:

"Ved de anmeldte tilsyn i lige årstal deltager 3 personer i tilsynet. Handicap- og Psykiatrichefen leder tilsynet og stiller spørgsmål til ledere, medarbejdere og borgere ud fra de på forhånd udfærdigede spørgeskemaer. Desuden deltager en pædagogisk konsulent fra Børne- og Kulturforvaltningen. Konsulentens opgave er at stille uddybende og supplerende spørgsmål, skrive notater og senere skrive tilsynsrapporten. Den 3. deltager er en pædagogisk konsulent fra Furesø Kommune, der kan stille spørgsmål og påpege evt. uhensigtsmæssigheder i tilsynet.

Ved de uanmeldte tilsyn i ulige år deltager kun Handicap- og Psykiatrichefen og konsulenten fra Børne- og Kulturforvaltningen. Rollerne er de samme som ved anmeldte tilsyn.”

Jeg har noteret mig oplysningerne.

Opfølgning

Som det fremgår af de enkelte punkter ovenfor, har jeg bedt Juvelhuset om nærmere oplysninger mv. under pkt. 4.10. Jeg har endvidere under pkt. 5.2 bedt Herlev Kommune om en udtalelse.

Jeg beder om, at oplysningerne fra Juvelhuset bliver sendt gennem Herlev Kommune, sådan at kommunen får lejlighed til at kommentere det, som Juvelhuset anfører.

Underretning

Denne rapport sendes til Juvelhuset, Herlev Kommune, Folketingets Retsudvalg, Social- og Integrationsministeriet, Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskeretigheder og Juvelhusets beboere og pårørende.

København, den 03-12-2012

Jørgen Steen Sørensen